

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 16. novembra 2016 v Bratislave v trestnej veci obvineného **S. K.**, pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, o sťažnosti obvineného S. K. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-4T/26/2016, z 11. novembra 2016 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť obvineného S. K. **sa z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica uznesením, sp. zn. BB-4T/26/2016, z 11. novembra 2016 rozhodol podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku o ponechaní obvineného S. K. vo väzbe. Zároveň rozhodol podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku o neprijatí písomného sľubu obvineného a podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku o nenahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas sťažnosť obvinený. V sťažnosti vysvetlil, že vo väzbe je už 12 mesiacov, z toho 9 mesiacov v Rakúskej republike - vo vydávacej väzbe a tri mesiace vo väzbe v Slovenskej republike. Podľa jeho názoru doba, po ktorú bol doposiaľ obmedzený na osobnej slobode vylučuje tak bezprostrednosť ako aj reálnosť obavy z naplnenia deklarovaného väzobného dôvodu, a preto ďalšie trvanie väzby stráca svoj materiálny základ, na ktorom je založená. V ďalšej časti sťažnosti poukázal na svoj zlý zdravotný stav, keď mu bol diagnostikovaný nález (tumor) v oblasti mozgu o veľkosti

1,8 mm, ktorý predstavuje vysoké riziko náhleho krvácania do mozgu, o čom predložil lekársku správu. Nazdáva sa, že táto lekárska správa dostatočným spôsobom objektivizuje, že trpí takým vážnym ochorením a zároveň odôvodňuje v súlade so zásadou oficiality postup súdu na verifikovanie uvedeného tvrdenia tak prostredníctvom odborného vyjadrenia, ako aj stanoviska príslušného zdravotníckeho zariadenia v ústave na výkon väzby, či uvedené ochorenie je liečiteľné v podmienkach priameho výkonu väzby. Je toho názoru, že ako obvinený nemôže znášať dôsledky spojené s procesnou pasivitou orgánov činných v trestnom konaní či konajúcich súdov pri verifikácii ním predloženého odborného vyjadrenia. „Za takýchto okolností nemožno dospieť k právnomu záveru, že nie sú naplnené podmienky na prijatie písomného sľubu, resp. nahradenia väzby dohľadom mediačného a probačného úradníka.“ Je toho názoru, že „doposiaľ vykonaním dokazovaním v rámci väzobného rozhodovania bola spoľahlivo preukázaná existencia výnimočnej okolnosti prípadu v rozsahu a spôsobom predpokladaným v ust. § 80 ods. 2 veta tretia Trestného poriadku,“ a preto navrhol, „aby najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie a sám vo veci rozhodol tak, že ho prepustí z väzby na slobodu alebo aby rozhodol tak, že ho prepustí z väzby na slobodu a zároveň rozhodne o nahradení väzby dohľadom mediačného a probačného úradníka a na posilnenie účelu sledovaného inak väzbou, aby rozhodol o uložení primeraných povinností a obmedzení a o povinnosti obvineného podrobiť sa kontrole dodržiavania uložených povinností a obmedzení technickými prostriedkami.“

Najvyšší súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia ako i správnosť konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že sťažnosť obvineného nie je dôvodná.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že Špecializovaný trestný súd rozhodol uznesením, sp. zn. 2Tp/30/2015, z 24. augusta 2016 (č. l. 166-171) o vzatí obvineného S. K. do väzby z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku s tým, že lehota väzby začala plynúť 24. augusta 2016 o 9.00 hod. a menovaný ju vykonáva v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. Dňa 14. septembra 2016 rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, sp. zn. 3Tost/32/2016 (č. l. 181-184) o zamietnutí sťažnosti obvineného S. K. proti vyššie označenému uzneseniu Špecializovaného trestného súdu.

Dňa 31. októbra 2016 podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky obžalobu na obvineného S. K. pre spáchanie obzvlášť

závažného zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona na Špecializovaný trestný súd (č. I. 2973-3009).

Po podaní obžaloby Špecializovaný trestný súd rozhodol (teraz sťažnosťou napadnutým uznesením) o ponechaní obvineného S. K. vo väzbe.

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že o väzbe obvineného S. K. bolo doposiaľ rozhodované priebežne, plynulo a urýchlene v súlade s § 2 ods. 6 Tr. por., čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 1 písm. c/, ods. 3, ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Predmetom rozhodnutia o väzbe podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku je zabezpečenie kontinuálneho pokračovania väzby pred súdom po podaní obžaloby tak, aby väzba pred súdom bola opretá o rozhodnutie súdu a nie o obžalobu podanú prokurátorom (k tomu pozri I. ÚS 187/07, II. ÚS 129/08, I. ÚS 24/08, III. ÚS 209/06 a ďalšie), čím sa reaguje na ústavnú požiadavku, aby sa väzba vždy opierala o rozhodnutie súdu.

V zmysle § 238 ods. 3 Tr. por. je potrebné o väzbe rozhodnúť prednostne a urýchlene tak, ako to vyplýva zo znenia samotného § 238 ods. 3 Tr. por. ale aj zo znenia § 2 ods. 6 Tr. por.

Za prednostné a urýchlené rozhodnutie o väzbe možno považovať len také rozhodnutie, ktoré je počítané na dni či týždne, nie však mesiace (III. ÚS 255/2003).

Skončením vyšetrovania v predmetnej veci a podaním obžaloby sa dôvodnosť trestného stíhania neoslabila, ale práve naopak. Najvyšší súd vychádzajúc z predloženého spisového materiálu nemá, v súčasnom štádiu konania, dôvod spochybňovať kvalitu a ani rozsah vykonaných procesných úkonov, ktoré preukazujú podozrenie zo spáchania trestného činu uvedeného v obžalobe (k rozboru materiálnej podmienky väzby vid' všetky predchádzajúce rozhodnutia o väzbe ako i odôvodnenie teraz sťažnosťou napadnutého uznesenia, na ktoré najvyšší súd odkazuje).

Dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku ustálený u obvineného S. K. pri jeho vzatí do väzby podaním obžaloby nezanikol a ani sa neoslabil,

pričom i v predpokladane nastávajúcom súdnom konaní hrozí obava, že obvinený by mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol súdnemu konaniu alebo hroziacemu trestu, čo zreteľne dokumentuje jeho správanie sa počas prebiehajúceho vyšetrovania podrobne rozobraté v uznesení o jeho vzatí do väzby ako i v uznesení najvyššieho súdu o zamietnutí sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vzatí do väzby.

K obvineným v sťažnosti namietanej dĺžke trvania väzby najvyšší súd poznamenáva, že pre účely trestného konania v zmysle možnosti vykonávania procesných úkonov je rozhodujúca lehota väzby, ktorú obvinený doposiaľ vykonal na území Slovenskej republiky s tým, že lehota vydávacej väzby sa v prípade, ak by bol odsúdený započíta do uloženého trestu. Lehota väzby, ktorá uplynula na území Slovenskej republiky je „len“ necelé 3 mesiace, a teda ide o väzbu relatívne krátku s ohľadom na závažnosť trestného činu, pre ktorý bola podaná obžaloba. Preto najvyšší súd nepovažoval argumenty obvineného v tomto smere za udržateľné.

Pokiaľ obvinený poukázal na jeho zlý zdravotný stav a na nutnosť objektivizovať ním predloženú lekársku správu orgánmi činnými v trestnom konaní, resp. súdom, ani v tejto časti najvyšší súd nezdiala jeho právne úvahy.

Tu je potrebné poukázať na ustanovenie § 8 ods. 2 zák. č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby podľa ktorého: „Obvineného na návrh lekára a s predchádzajúcim súhlasom orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu ústav premiestni do nemocnice alebo do iného zdravotníckeho zariadenia s cieľom poskytnúť mu takú zdravotnú starostlivosť, ktorú nemožno poskytnúť v ústave; ak je bezprostredne ohrozený život obvineného, ústav vyžiada súhlas dodatočne“, na ust. § 19 ods. 4 vyhlášky č. 437/2006 Z. z., ktorou sa vykonáva Poriadok výkonu väzby, podľa ktorého: „Ak zdravotný stav obvineného vyžaduje poskytnutie neodkladnej zdravotnej starostlivosti a nemožno ju zabezpečiť lekárom z ústavu, ústav privolá zdravotnú službu alebo lekársku službu prvej pomoci, ktorá po vyšetrení obvineného rozhodne o ďalšom postupe“, a zároveň a hlavne na ust. § 22 označenej vyhlášky, podľa ktorého: „Ak obvinený ochorel na nevyliciteľnú životu nebezpečnú chorobu alebo nevyliciteľnú duševnú chorobu, ktorú nemožno liečiť v podmienkach Zboru väzenskej a justičnej stráže, riaditeľ ústavu na návrh lekára oznámi túto skutočnosť príslušnému prokurátorovi alebo súdu; vždy však prokurátorovi, ktorý vykonáva dozor nad zachovaním zákonnosti v ústave. Prílohou oznámenia je lekárska správa o zdravotnom stave obvineného.

Z uvedeného je nesporné, že v prípade akéhokoľvek zhoršenia zdravotného stavu obvineného S. K., ktorý by ohrozoval jeho zdravie alebo život, musí aktívne zasiahnuť a konať už samotný lekár a tiež riaditeľ Zboru väzenskej a justičnej stráže tak, aby obvinenému bola poskytnutá náležitá lekárska starostlivosť. V prípade obvineného S. K. k takémuto zásahu doposiaľ nedošlo a teda je objektívne dané, že aj s ohľadom na lekársku správu, ktorú obvinený predložil, nie je jeho zdravie ani život výkonom väzby zatiaľ ohrozený.

Zároveň najvyšší súd konštatuje, že zlý zdravotný stav obvineného v tomto prípade nepredstavuje výnimočnú okolnosť, ktorá by zodpovedala kritériám ustanovenia § 80 ods. 2 Trestného poriadku tak, ako na to poukázal obvinený v podanej sťažnosti. V súčasnom štádiu konania ani najvyšší súd podobne ako Špecializovaný trestný súd nezistil žiadne také okolnosti, ktoré by umožňovali pozitívne rozhodnúť o nahradení jeho väzby akýmkoľvek procesným prostriedkom, a preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 16. novembra 2016

JUDr. Jana S e r b o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Vypracoval : JUDr. Martin Bargel

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová